

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2022
Institution	VUC Lyngby, Nybrovej 114, 2800 Kgs. Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærere	Birgit Walander
Hold	21psycss

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til psykologi
Titel 2	Udviklingspsykologi
Titel 3	Kognitionspsykologi
Titel 4	Personlighedspsykologi
Titel 5	Socialpsykologi
Titel 6	Repetition

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Introduktion til psykologi
Beskrivelse	<p>Omdrejningspunktet for dette tema er at undersøge psykologien som videnskab. Derudover undersøger vi de psykologiske grunddiscipliner og undersøgelsesmetoder, der eksisterer inden for psykologien samt problematikkerne arv og miljø.</p> <p>I dette forløb har vi beskæftiget os med introduktion til psykologien ud fra 4 centrale temaer:</p> <p>Tema 1: Psykologiens grunddiscipliner Tema 2: Arv og miljø</p>

Materiale	<p>Tema 3: Psykologien som videnskab Tema 4: Psykologiske undersøgelser</p> <p>Kernestof: <i>Psykologiens veje iBog</i>: Kap. 2: Den mangfoldige psykologi. <i>Psykologiens veje iBog</i>: Kap. 3: Afsnittene: Videnskabsteori samt Metode.</p> <p>Supplerende stof: Case: <i>Lena (om en spiseforstyrrelse)</i> Artikel: <i>Spiseforstyrrelser påvirkes af familiens spisevaner</i>, Videnskab.dk, 18.8.10 Case: <i>Fra Bruce til Brenda</i>, Ole Schultz Larsen. Et eksempel på en psykologisk undersøgelse fra Forskningsnyt april 2007: - <i>"Behandling af eksamensangst giver bedre karakterer!"</i> Undersøgelse: <i>Skumfidustesten – om selvkontrol</i>. TV2 dokumentar fra 2019: <i>Afhængig af fortiden</i>, 1 og 2.</p>
Omfang	3 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne kendskab til psykologien som en videnskabelig disciplin • At sikre at de opnår viden om psykologiske forskningsmetoder og undersøgelser • At give dem forståelse for psykologisk teoridannelse og kerneområder inden for psykologien • At give dem forståelse for, hvordan psykologisk viden kan anvendes i praksis • At gøre kursisterne opmærksomme på forskellen mellem hverdagspsykologi og den forskningsbaserede psykologi • samt de vigtige begreber arv og miljø
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppearbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Udviklingspsykologi
Beskrivelse	<p>I dette forløb har vi undersøgt, hvad mennesket er for en størrelse set i et udviklingsmæssigt perspektiv. Vi har arbejdet med Erik Eriksons psykosociale udviklingsteori, Daniel Sterns lagdelte udviklingsteori, John Bowlbys tilknytningsteori og hans elev Mary Ainsworths tilknytningstyper. Efter at have haft fokus på barnets sunde udvikling har vi arbejdet med omsorgssvigt og Rene Spitz' spædbarnsdepression og hospitalisme. Derudover har vi arbejdet med de indre og ydre resiliensfaktorer.</p>

Materiale	<p>I dette forløb har vi beskæftiget os med udviklingspsykologien ud fra 3 centrale temaer:</p> <p>Tema 1: Barnets tidlige udvikling Tema 2: Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt Tema 3: Resiliens, mønsterbrud samt risiko- og beskyttelsesfaktorer</p> <p>Kernestof: <i>Psykologiens veje ibog</i>: Kap. 6: Udviklingspsykologi. <i>Psykologihåndbogen</i>, s. 50 – 53. <i>Psykologiens veje ibog</i>: Kap. 8: Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt. <i>Anvendt psykologi</i>: s. 200 – 206: Den trygge basis</p> <p>Supplerende stof: Jerlang og Mousten: Eriksons syn på ungdomstiden (sammendrag) Case om T: Teamleder-søn elskede 'Ungeren', BT, 13/9 2011 Case: <i>Festen</i>. Dokumentar: <i>Den sorte boks – Mysteriet om David</i>. Case: Lene og Tanja Case: Chieko Det gode samspil: https://www.youtube.com/watch?v=lvc61awUSak Still face experiment: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGEbZht0 Harlows abeforsøg med 2 ståltrådmødre: https://www.youtube.com/watch?v=OrNBEhzig8l Mary Ainsworths Fremmedsituationstesten: https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUUH Rene Spitz' optagelser af børnehjemsbørn: https://www.youtube.com/watch?v=VvdOe10vrs4 Youtube: <i>Genie the wild child</i>: https://www.youtube.com/watch?v=VjZolHCrCE Dokumentaren <i>Er du mors lille dreng</i>, TV2, 1998 Engelsk dokumentar: <i>Lille menneske 4</i>, 2007 <i>Fra børnehjemsbarn til businesskvinde</i>, Samvirke, 2010 Dokumentar: <i>Min barndom i helvede</i>, 2012</p>
------------------	---

	<p>Eksamensøvelse fra Det Grønne Bord:</p> <p>Bilag 1: <i>Vil tidligt skadede børn komme sig efter adoption?</i> Psykologi Nyt 1998. Bilag 2: <i>Udsatte børn skal hjælpes med tidlig indsats</i>, Videnskab.dk, april 2010.</p> <p><i>Kauai undersøgelsen</i>, Psykologiens veje (ibog).</p>
Omfang	4 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne indsigt i sammenhængen mellem ens tidlige tilknytningsstil og senere relationer, samt indblik i bl.a. forskellige typer af omsorgssvigt, samt mulighederne for at bryde den sociale arv • At sikre, at de opnår viden om psykologiske forskningsmetoder og undersøgelser • Eksamenstræning <p>Begreber: Eriksons 8 udviklingsfaser fra fødsel til død, udviklingskriser, Sterns lagdelte udvikling af selvet, ansigtsduetter, generaliseret erfaring, fælles opmærksomhedsfokus, social refereren, affektiv afstemning, Bowlbys tilknytningsteori, vigtigheden af samspil, en sikker base, øjenkontakt, skabelsen af positive indre arbejdsmodeller, Ainsworths 4 tilknytningsmønstre, fremmedsituationstesten, tilknytningsforstyrrelser, Harlows abeforsøg, betydningen af kropskontakt, Spitzs spædbarnsdepression og hospitalisme, omsorgssvigt, reaktioner på omsorgssvigt, sårbarhed, resiliens, mønsterbryder/mælkebøttebarn, indre og ydre resiliensfaktorer, risiko- og beskyttelsesfaktorer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casearbejde • Gruppearbejde • Pararbejde • Individuelt arbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Kognitionspsykologi
Beskrivelse	<p>I dette forløb har vi med et særligt fokus beskæftiget os med menneskets individuelle "kognitive skemaer", og hvorledes disse påvirker, determinerer og farver vores oplevelser og måden at erkende og fortolke verden på. Vi har også arbejdet med læringsperspektivet og forskellige læringsteorier inden for dette emne samt Piagets begreber assimilation og akkommodation.</p>

<p>Materiale</p>	<p>I dette forløb har vi beskæftiget os med kognitionspsykologien ud fra 2 centrale temaer:</p> <p>Tema 1: Behaviorismens læringsteori Tema 2: Kognitiv psykologi</p> <p>Kernestof: <i>Psykologiens veje ibog</i>: Kap. 9: Fra behavioristisk til social-kognitiv læringsteori. <i>Psykologiens veje ibog</i>: Kap. 11: Opdragelse, familie og daginstitution: Afsnittet: Fire opdragelsesstile <i>Psykologiens veje ibog</i>: Kap. 11: Kognitiv psykologi: Afsnittene: Introduktion til kognitiv psykologi De første kognitive psykologer Hukommelse og glemsel Bartletts hukommelsesforskning Studiet af menneskets informationsprocesser <i>Psykologiens veje ibog</i>: kap. 12: Tænkningens udvikling: Piagets begreber assimilation og akkommodation.</p> <p>Supplerende stof: Watsons eksperiment med lille Albert (indlæring af frygt): https://www.youtube.com/watch?v=Xt0ucxOrPQE</p> <p>Thorndikes forsøg og fejl læring (effektloven): https://www.youtube.com/watch?v=Vk6H7Ukp6To</p> <p>Skinner's operant betingning (indlæring ved straf eller belønning): https://www.youtube.com/watch?v=l_ctJqIrhA</p> <p>Banduras Bobo Doll (indlæring ved imitation): https://www.youtube.com/watch?v=dmBqwWlJg8U</p> <p>Dokumentar: <i>Drengen som alle havde opgivet</i>, 2012.</p> <p>Dokumentar: <i>Er voldelige computerspil skadelige for børn?</i></p> <p>Youtube-klip og øvelser med begreberne assimilation og akkommodation.</p>
<p>Omfang</p>	<p>3 uger</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne kendskab til behaviorismens syn på læring via miljøet. • At give dem indsigt i den kognitive psykologis begreber som perception, opmærksomhed, hukommelsesforskning, kognitive skemaer, assimilation og akkommodation.

	<p>Begreber: Pavlovs hundeforsøg og den klassiske betingning, Watsons behaviorisme, eksperimentet med lille Albert, Thorndikes forsøg og fejl indlæring, Skinners operant betingning, forstærkning, Banduras social indlæringsteori, imitation, modelterapi, rollemodeller og self efficacy, indlært hjælpeløshed, Baumrinds 4 opdragelsesstile, perception, opmærksomhed, Ebbinghaus' og Bartletts hukommelsesforskning, kognitive skemaer samt Piagets begreber assimilation og akkommodation.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casearbejde • Grupperarbejde • Pararbejde • Individuelt arbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Personlighedspsykologi
Beskrivelse	<p>I dette forløb har vi fokuseret på de senmoderne udfordringer, som unge oplever i dag i forhold til at konstruere deres identitet samt en meningsfuld tilværelse i en tid, hvor mange føler sig pressede.</p> <p>Vi har beskæftiget os med personlighedspsykologien ud fra 2 centrale temaer:</p> <p>Tema 1: Identitetsdannelse i det senmoderne samfund. Tema 2: Kapital og habitus.</p>
Materiale	<p>Kernestof: <i>Psykologiens veje</i> ibog: Kap. 19: Ungdom og senmodernitet, afsnittene: En flodbølge af muligheder Kapital og habitus Hvad er identitet Sociale arenaer, roller og identitet <i>Grundlæggende psykologi og socialpsykologi:</i> Den senmoderne psykologi, s. 195 – 213.</p> <p>Supplerende stof: <i>Den postmoderne psykologi</i>, fra Hvorfor ryger Nille Case om Nille</p> <p>Youtube klip: Ciano, Dagens mand</p>

	<p>2 korte videoer om social arv: https://faktalink.dk/titelliste/social-arv-og-udstoedelse</p> <p><i>Social arv slår hårdt i Danmark</i>, Politiken, 2012</p> <p>DR-dokumentar: <i>De perfekte piger (1)</i>, 2018.</p>
Omfang	3 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne kendskab til senmoderne udfordringer og ungdomsproblematikker. • At udvælge og anvende psykologiske teorier og undersøgelser på aktuelt psykologisk stof og cases. • At opøve kursisterne i kritisk tænkning og vurdering af teori. • At give kursisterne indsigt i de identitetsproblematikker, der følger af den øgede refleksivitet. <p>Begreber: Eriksons jegidentitet og social identitet, identitetsforvirring, Giddens identitet som et refleksivt projekt, ontologisk sikkerhed, sociale arenaer, Gergens det multiple selv, Ziehes kulturel frisættelse, Goffmans iscenesættelse, back stage front stage, social arv og Bourdieus kapital og habitus.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casearbejde • Gruppearbejde • Pararbejde • Individuelt arbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Socialpsykologi
Beskrivelse	<p>Vi har primært rettet fokus på det, der sker imellem mennesker og herunder belyst individets adfærd, når det er alene versus, når det er under social påvirkning. Vi har ligeledes beskæftiget os med socialpsykologisk kernestof vedrørende gruppeprocesser, stereotyper og fordomme og kritisk belyst eksperimenterne særligt inden for den eksperimentelle socialpsykologiske forskning.</p> <p>I dette forløb har vi beskæftiget os med socialpsykologien ud fra 3 centrale temaer:</p>

<p>Materiale</p>	<p>Tema 1: Gruppeformer og gruppeprocesser. Tema 2: Gruppepåvirkning og konformitet.</p> <p>Kernestof: <i>Psykologiens Veje ibog</i>, kap. 21: Socialpsykologi: Afsnittene: Introduktion til socialpsykologi Massehypnose Hvad er en gruppe? Gruppepres og social kontrol Intergruppekonflikter: Afsnittet Robbers Cave Holdninger <i>Psykologiens Veje ibog</i>, kap. 24: Ondskab: Lydighedens dilemma</p> <p>Supplerende stof:</p> <p><i>Social identitetsteori</i>, Jonathan Kolding Karnøe</p> <p><i>Indsatte redder fangevogter fra overfald</i>, Politiken.dk, 7. juli 2009</p> <p>Helle Rabøl om mobning: https://www.youtube.com/watch?v=WenvnZs8kYk</p> <p><u>Socialpsykologiske eksperimenter:</u> Muzafer Sherif: Summer Camp (gruppekonflikt)</p> <p>Solomon Asch: Konformitet (gruppepres): https://www.youtube.com/watch?v=NyDDyT1IDhA</p> <p>Stanley Milgram: Lydighed (autoritet) Uddrag fra The Milgram Experiment fra 1962: https://www.youtube.com/watch?v=mOUEC5YXV8U</p> <p>DR-dokumentar: <i>Krigerne</i>, af Poul Martinsen, 1. afsnit, 2006</p>
<p>Omfang</p>	<p>3 uger</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At give kursisterne kendskab til den eksperimentelle socialpsykologi • At opøve kursisternes kritiske bevidsthed mht. hvordan individets adfærd ændrer sig under social påvirkning baseret på både den empiriske forskning, samt eksperimentelle og erfaringsbaserede øvelser i undervisningen • At udvælge og anvende psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof, og kunne forholde sig kritisk til disse på et fagligt grundlag • At kunne identificere en psykologisk problemstilling og forklare denne med forskellige begrebslige perspektiver

	<p>Begreber: Definition af en gruppe, forskellige slags grupper, gruppepåvirkning, in- og outgroup, konformitet, gruppepres, gruppetænkning, gruppepolarisering, gruppekonflikt, stereotyper og fordomme, autoritet og lydighed, social identitetsteori, social kategorisering, holdninger, Festingers kognitiv konsonans og kognitiv dissonans.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casearbejde • Gruppearbejde • Pararbejde • Individuelt arbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Repetition
Beskrivelse	Alle 4 psykologiske retninger med deres teorier og begreber kobles på en case
Materiale	<p><i>Bankrøverens søn blev bankrøver</i>, Berlingske, 15/8 2009</p> <p>DR-dokumentar fra 2009: <i>Bankrøverens sidste chance, en kærlighedshistorie</i></p>
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Repetition af teorier og begreber
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppearbejde • Klasseundervisning

[Retur til forside](#)